

Høylandet kommune - Omstilling og innovasjon i helse og omsorg

"FRA INSTITUSJON TIL HEIM"

Fokus på prosessen

Arena Trøndelag 10. juni 2021

**Avtroppende kommunalsjef helse og omsorg
Bernt Harald Opdal**

Utfordrings- og mulighetsbildet

- *Endringer i demografi. – Større andel eldre og færre til å yte tjenestene.*
- *Høy andel brukere med høyt bistanndsbehov.*
- *Endringer i ønsker og behov. – Bo lengre hjemme, delta aktivt i samfunnet, leve uavhengig og selvstendig.*
- *Brukere/pasienter har mer kunnskap og andre forventninger.*
- *Brukere/pasienter ønsker og har krav på aktiv deltagelse i beslutninger knyttet til behandling og tjenestetilbud.*
- *Faglig og teknologisk utvikling medfører økte og nye behandlingsmuligheter lokalt.*
- *Nye oppgaver og ansvar overføres til kommunene.*

Utfordrings- og mulighetsbildet forts.

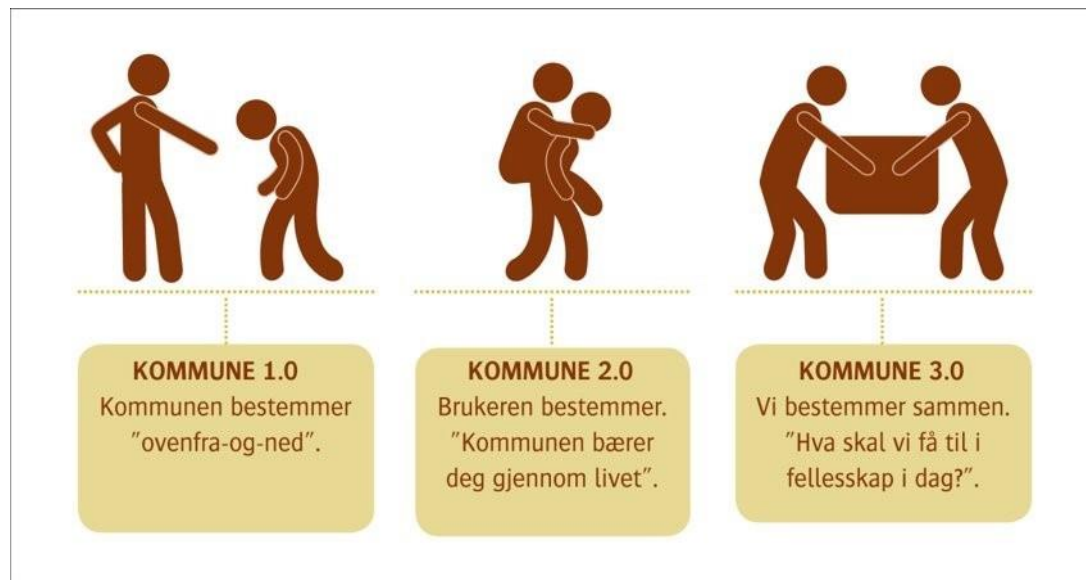

- *Behov for endret kompetanse blant ledere og ansatte, knyttet til framtidige behov.*
- *Behov for mer og tettere tverrfaglig samarbeid.*
- *Trangere økonomiske rammer.*
- *Behov for faglig omstilling og nye arbeidsmetoder for å sikre en bærekraftig framtidig helse- og omsorgstjeneste.*
- *Behov for økt bruk av velferds-, mestrings- og trygghetsteknologi.*
- *Nedslitt bygningsmasse som ikke er tilrettelagt for dagens og framtidens drift, med stort behov for renovering og modernisering.*

Fase 1 – Lokal oppstart

- *Høsten 2017 startet vi en internt prosess i helse og omsorg.*
- *Tittel "Strategiplan for helse og omsorg 2018 – 2030".*
- *Fokus/stikkord alle tjenesteområder innen helse og omsorg:*
 - *Hvor står vi? Hvor går vi? Hvordan skal vi komme dit?*
 - *Pasient-/brukerfokus – Mestring. Selvstendighet. Deltagelse.*
 - *Innovasjon - Nytt. Nyttig. Nyttiggjort.*
 - *Hvor er vi?*

Fase 2 – Ekstern bistand

- *I juni 2019 lyste vi ut et konkurransegrunnlag på Doffin.*
- *Tittel - "Omstilling og innovasjon i helse- og omsorgstjenesten Høylandet kommune".*
- *Kommunens behov og krav:*
 - *Bakgrunn.*
 - *Status og framtidig behov i forhold til tjenester, bemanning og kostnader.*
 - *Overgang fra institusjon til mer hjemmebasert omsorg.*
 - *Teknologiske og bygningsmessige tjenestebehov. Herunder riktig og funksjonell utnyttelse av innvendige og utvendige areal.*
 - *Arbeidsgiverrelatert ledelsesutvikling.*
 - *Få utarbeidet sluttrapport som innbefatter:*
 - a. *Forslag til innovasjon- og organisasjonsmessige tiltak.*
 - b. *Forslag til funksjonelle bygningsmessige tiltak.*
 - *Behovet omfatter alle helse- og omsorgstjenester Høylandet kommune tilbyr sine innbyggere.*

Kommunestyret vedtok å finansiere dette prosjektet.

Resultat av utlyst konkurranse

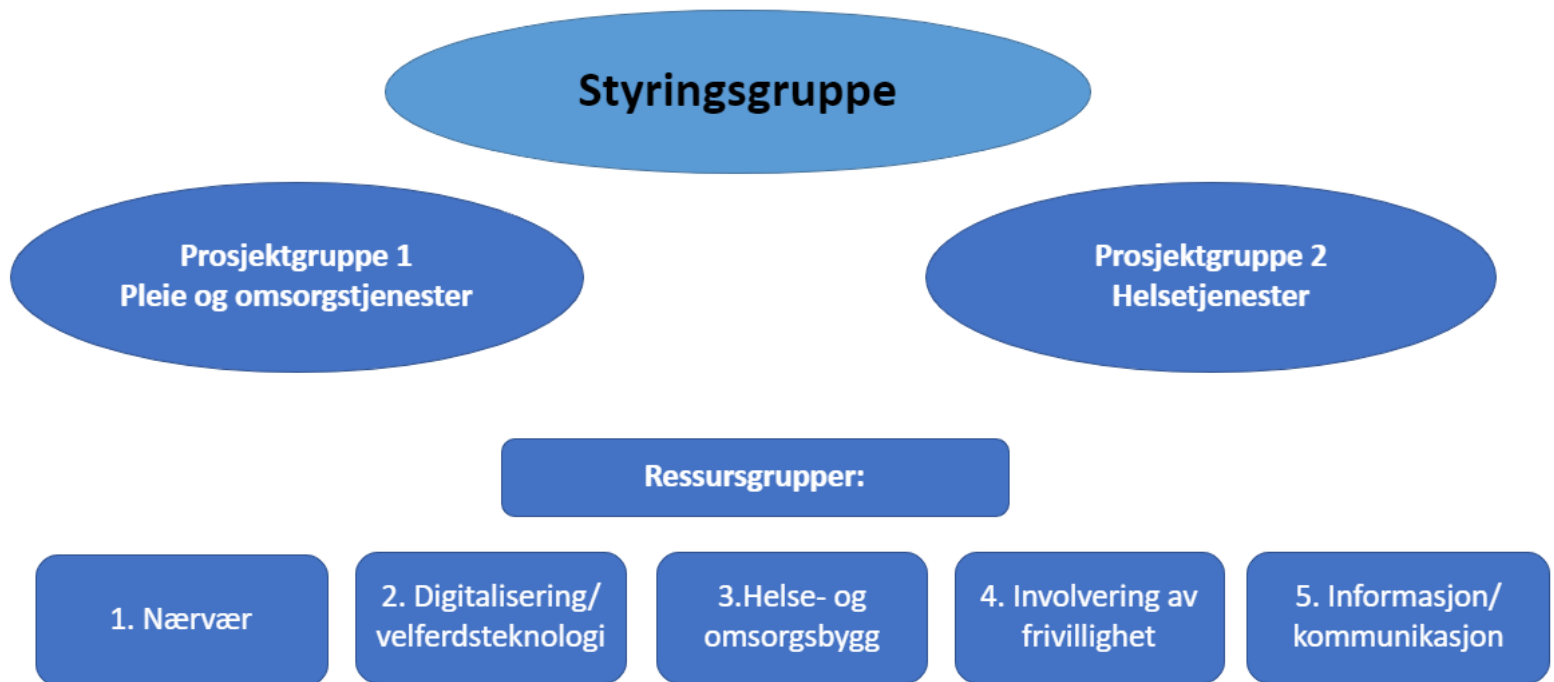

- *4 tilbydere.*
- *Ressurssenter for omstilling i kommunene (RO) ble valgt.*
- *RO startet sitt arbeid i september 2019 og avga sin sluttrapport i mars 2020.*
- *I tillegg til mye viktig grunnlagsmateriale og medvirkningsprosesser underveis kom RO med en rekke anbefalinger innenfor flere temaområder. Eks.:*
 - *Tjenester og faglig utvikling.*
 - *Kompetanse og bemanning.*
 - *Organisering og ledelse.*
 - *Bygningsmessige forhold.*
 - *Økonomi.*

Fase 3 – Beslutte og implementere

Med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget og anbefalingene er det politisk vedtatt en kommunal prosjektorganisering for å sikre informasjon internt og eksternt, medvirkning, beslutning og implementering.

Fase 3 – Beslutte og implementere forts

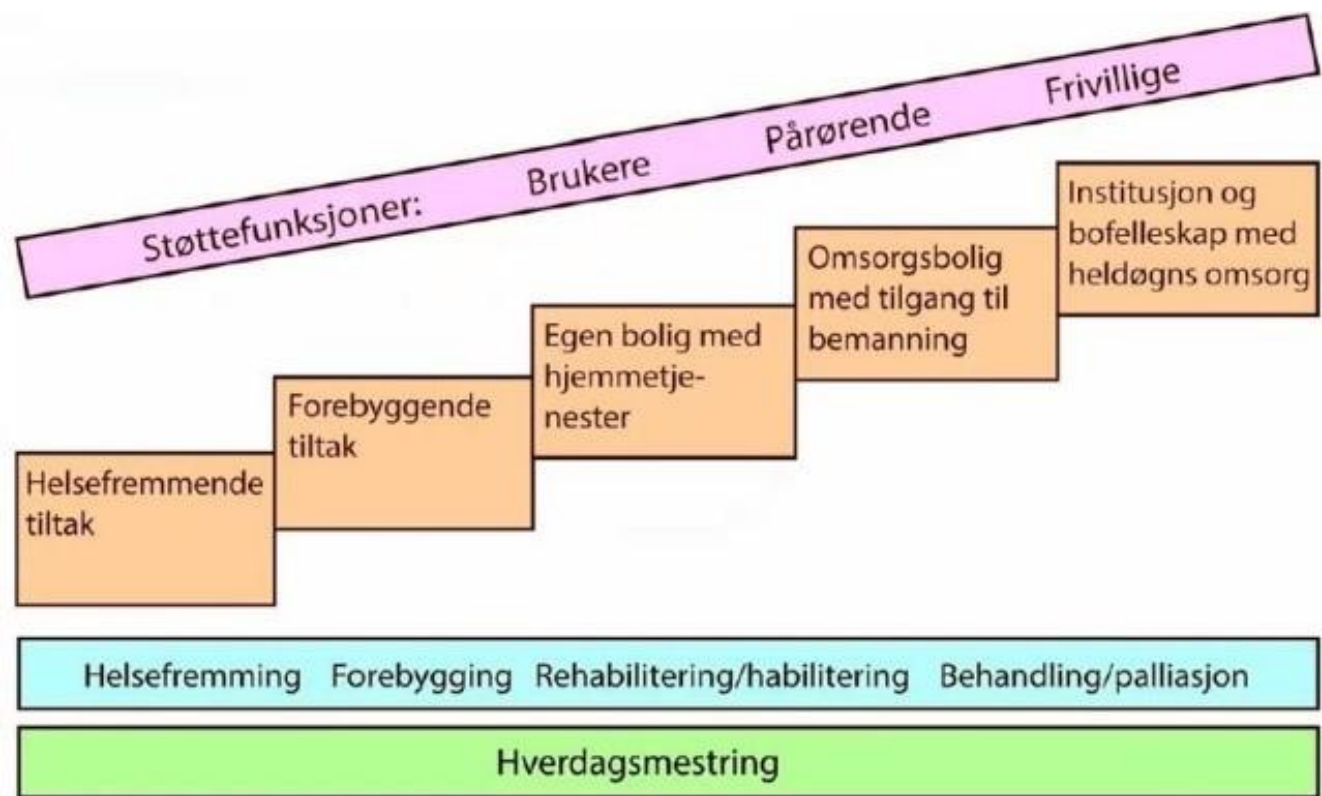

- *Det er utarbeidet mandat for styrings-, prosjekt og ressursgruppene. I tillegg er det etablert mindre arbeidsgrupper der dette er naturlig.*
- *Gruppene er sammensatt av representanter fra ansatte, tillitsvalgte, verneombud, ledere, frivilligheten, eldreråd/råd for funksjonshemmede og politikere ut fra mandatenes innhold.*
- *Statsforvalteren har bevilget prosjektskjønn til gjennomføring i 2021.*

Et tips!

Høylandet kommune har valgt å benytte omsorgstrappa som en "grunnstein" for å beskrive og synliggjøre de ulike tjenestetilbud og nivå ut fra den enkeltes innbyggers behov.

Et eksempel

Trinn 0- Hjemmeboende Uten vedtak på kommunale tjenester

Målgruppe

- ▶ Hjemmeboende uten vedtak på kommunale pleie- og omsorgstjenester.

Frivilligheten

- ▶ Praktisk ~~hjelpevenn~~
- ▶ ~~Følgevenn~~
- ▶ Handlehjelp eller varelevering
- ▶ Aktivitets-/~~turvenn~~
- ▶ Middagsombringing
- ▶ Besøksvenn

Tjenester og tiltak

- ▶ Forebyggende hjemmebesøk.
 - ▶ Råd om tilrettelegging av bolig.
 - ▶ Informasjon om kommunens og frivillighetens tjenestefilbud.
 - ▶ Ressursfokuset samtale: «Hva er viktig for deg?»
 - ▶ Fokus på brann- og fallforebygging.
 - ▶ Avdekke funksjonssvikt og hjelpebehov.

Velferdsteknologi

- ▶ Trygghetsalarm privat
- ▶ GPS privat
- ▶ Sosiale media
- ▶ Robotteknologi
- ▶ Hjelpemidler NAV

Noen refleksjoner

- *Selv om man i en mindre kommune har intern kompetanse for å gjennomføre mye av en slik prosess på egen hånd, er det vanskelig å sette av nok tid og ressurser da daglig drift og andre utviklingsoppgaver også skal ivaretas.*
- *Samtidig er det viktig å innhente ekstern bistand som kvalitetssikring før så store og viktige beslutninger skal tas.*
- *Også i fase 3 benyttes ekstern bistand i forhold i delprosesser. Eks: Oppgavekartlegging, kompetansevurdering, arbeidstidsordninger og bygningsmessige forhold.*
- *For mindre kommuner er det avgjørende at Statsforvalter og KS bidrar i forhold til statistikk og prosess-/prosjektkompetanse.*
- *Mulighet for prosjektfinansieringsstøtte, med fleksibilitet da behov endres underveis.*

Stikkord for å lykkes

- *Sikre politisk og administrativt eierskap.*
- *Tillitsvalgtes/verneombuds involvering og deltagelse fra starten.*
- *Involvering/forankring internt og eksternt. (Kan være spesielt utfordrende hvis vanskelig økonomi er utgangspunktet.)*
- *Legge til rette for handlingsrom.*
- *Legge til rette for en lærings- og innovasjonskultur.*
- *Være åpen for å vurdere arbeidsprosesser og organisering.*
- *Fokus på gevinster.*
- *Tydeliggjøring i forhold til drift. Deltakere må ha mulighet for å sette av tid, uten at det skaper dårlig samvittighet.*
- *Ting tar tid.*

*"Den som aldri tørr trø vill,
finn aldri nye stia."*